

myt syne guete ind belyfde oer grote ontfendich-
 heit ind daer na liep dat kyndte weder op dat alter
 ind to hant verloer sy dat kynt ind als die vrouwe
 dit sus gesien had so verbonderde sy sich seer wat dat
 beduyde mocht ind bgerde seer ymichlick to wete wat
 dat weer ind onse lieue here en wold oer des myet to
 geyge so geapenbaert hebbe. ind sprack oer toa myt
 ene ynspreke aldus. **D**ie verste ionfrou der ic so
 grote vrientlicheit hebbe: die is seer wandel ind brande
 tot my ind lichtelick sold sy af valle wa oere gueden
 opsat ind sold sich weder here to der werlt: weer ic
 oer myet so vrientlick ind so guedertiere. **D**ie ander
 die let sich lichtelick genuege: yn den dat sy yet smaecte
 ind sueticheit wa my hebbe mach. **M**er die derde
 is myn vuerkeure bruyt ind wat bitterheit ic der geest
 sy blyft my nochtant alijst gestedich ind getru. ind
 hier an moge wy mercke: dat die meeste selichheit noch
 heilichheit myet gelege en is in die meeste sueticheit
 mer als wy verdrict. lyden ind weder spuet oetmoe-
 dichelick ind verduldich gelinde konen ind gade daer van
 dancken ind lauen ind verblyde onse in onse lyde ind
 die ghoen lief to hebbe die onse quact duen ind dat is die
 hoghste gnat in der mynen

Ictulus nolter floridus. **D**ese woerde staen
 gescreuen yn der myne bucke ind syn gesproken
 to lane eenre reynre siuerre consciencie ind syn al-
 dus to diynde. Onse bedden is gebluemt of bloeyende y
 Also ongelijck als daer is een woenentlick schoen bedde
 dat schoen myt rosen myt seligen ind myt menigerley
 schone ind waelriekede blieme gebluemt ind auar-
 stroit is: daer men suetelick ind genuechlick op reste
 mach. **E**ne ongeraede acter. die vol doyn ind vol
 distelle ind onfruyde is. Also ongelijck cest omb een

136
reynē mē suuerē mynsche ind eens ongeordmper
de mynsche consciencie **V**ant yd is gaefts lust yn
der gebluender stat to reften **I**nd deser reynicheit
berment sich die mynede ziel tot eenre tijt doe oer
berlangde na de mynentlike omb gänge oers gemyn
dens mē sprack aldus lectulus noster flondus **O**ns bed
is gebluemt **V**echt of si speke wold: die kamer onser
heymelicheit is gestate: dat bed onser myne is gebluemt
Komt mijn mynentlike lief: daer een behoert niet
meer toe: dan dattu my m den arme dinnre grondela
ser myne suetelick rechte mē onslape lactest **A**ls sijn
sompge mynsche: die oer consciencie niet en bestroutben
niet bluende: mer si bedecte die myt myt dreck mē
myt myst **V**ant dat sijn sompge mynsche: den oer
gebreke sijn viltbart geslage **I**nd sompge den oer
gebreke viltbart gebiert sijn **I**nd den is quact to hel
pe: gelijckertens als den luyde quader to helpen
is die lijflike wonde wa byne hebbe **D**eser yn
wendiger gebreke sijn seer voel **M**er sunderling
is der drie die also zwaer sijn: dat men si nab em
gen andere gebreke gelijcke mach: waer mē der
niet starklick en wedersteet myt bestijpdenheit
Vant si de mynsche seer vast ankeuede sijn **D**
Dat verste is onbescheide drueicheit **D**at ander
is: ongeordmperde zwaermuedicheit **D**at daret
is: onbestuer mē onmedelike elbijnmuedicheit
Van den verste suldi wete: dat dat heit onbe
scheide drueicheit: dat een mynsch wael also
drueicheit is: dat hi niet gueds geduen en kan noch
en mach mē nochtent niet en weet wat oen ontbreect
Ind bruecht men oen daer na: hi en weets niet
Dese drueicheit beuant dauid daer hi sprack
Mijn ziele: waer omb bistu drueicheit **I**nd waer omb

gedruefsteu my: Keckst of hy sprake Wolde. **D**ij is
omer wat. **I**nd da en keckst niet wat dat is: heb
betrukke in gade: yd wordet noch beter. du wordet
noch ducht in syne laue geruereit. **D**ese drie
uycheit komt stermaet zwaer **I**nd komt si der na-
ture ind is een onlusticheit des mieds tot doaghe
ind tot gueder ofenynge. **I**nd is da den wese ind da
der aert: dat sy menynge mynsche. **V**a syne guede be-
ghyn weder achter wert getuge heft. myt rade ind
myt yngeue des hosen geests: die siet alre menyt
myt alle gebreken: daer hy dan mynsche toegeneight
waet. **W**aer omb sal die mynsche des gebrecks waer
neme. also heer als hy omermeer mach. **W**ant
onder alle mynsche die in der tijt sijn: so en belueft
niemant so veel sachts gemieds: als die mynsche die
ridderlike doerbreke sal. die haende strijde sijnre ey-
genre achte ind nature. **W**ant wat mach enen
mynsche op ertrich zwaer wesen da listlicher krank-
heit: die ynwendich ene hoge miedt heft. **O**f wat
mach de mynsche vrendich lustich wese: die tot
alre tijt myt ene zwaer miede verlate is. **M**er
hoe me deser gebreke ledich sijn mach: dat merket
onder andere zaken hier by. **W**oe tot ene maal ene
diemre der ewiger wijsheit geschieden: die in dese ge-
breke langijt onledich had gekeest. ind auerlast
Ind gade ducht daer voer had gebede: **W**oe tot een
in der groter zwaermuedicheit gesprake. **W**ant
daer hy in der cellen sat. **W**at sieten hier: stant
op ind ofant di in myne lyde. **I**nd dat geschiedt
also dat al sijn lyde ene wandel brecht in bruchte
ind in myne. **E**n dat ander inwendich gebreke
dat is omatelicke zwaermuedicheit. **I**nd is onder z

157

scheide van den versten. Wat so die gebreect heeft
 die heeft wael so veel bescheidenheit: dat hy weet dat
 oen is. mer hy en heeft des niet na gnedis wil geor-
 dinnert. Want so wat oen berret. dat en sold oen
 gheen sake beset alsulcker zwaermuedichheit: of hy
 dat to recht garstond: ind ordinnerte dat als hy sold
 ind dan so mocht oen dat sijn een maten groter ver-
 dienste: als ghy hier na wael hoert sult. Ind daer om
 heit dat omatelicke zwaermuedichheit: ind komt daer van
 dat sich een mynsc seluer geeft to lyden: In den:
 dat hy zwaer begheert: dat niet zwaer to begheert en staet
 vnter van den lyde dat oen got toefeyndt of op oen
 verhengt: ind sunderling dat op ynsbendichheit dreecht
 of wae gedaen dat lyde is. **Als** syndt me witte
 schieda hier lyde: die die alre zwaerste lyde sijn: die
 een mynsclic hert verdragen mach. **So** dat de allen
 die herten die dat besocht hebbe: nyemat wael ge-
 loeve en mach: dan die dat seluer beuonde heeft
 of den dat van gode gegene weer. Want daer
 oen oer lyde van verlichte sold werde: dat is als sy
 sich to gode keere. daer hebbe sy dat alre zwaerste
 beuondelyste lyden: mer die zwaerheit deser lyde
 sal men verstaen. an de andere lydelicke wee-
 die sy den herte brenge. niet van enige schaden
 den sy der ziele brenge. Ind die lyde dat sijn dees
 vier. **De** wael an den geloue. **De** wael an gades
 barmhertichheit. Invallende gedachte tege got ind
 sijn heiligen. ind anbeschuyng des wyants als sich self
 dat leue to neme. **Als** nem ick dat ander lyde ten
 verste hier voer. ind dan gemeynlick in ene son-
 ne van den lyde: dat ene mynsclic begynt to wael-
 len an gades barmhertichheit. Of sijnne omermeer
 niet gekende sal: Dat komt sunderling van

drigen sake onder andere mid sin dese Als dat si
myt en tone betradte dat got is. mid dat sūde
is. qnd wat voutbe is. **H**iet got is als een gron
dalosen born onsprēkeliker barmherticheit. mid na
tūrliker guetheit. dat nye een so getruwe miēder
oere liue enge kynde. dat si an oere herte ge
drage heft. so ghern die hant boede. of si dat seggh
m ene grote suppe. Als got ene voutbige mynsche
duet die sich bekere wil. **A**l weer aect dat mogelick
dat hi alre mynsche op sich heft mid die sūde duy
sent kerf gedaen heft. **I**nd dit heft menich mynsch
waer beuonde. die na beroutbe synre sūde. son
derlinge troest mid genade ontfange heft wa gnde
Als sūde wa oen seluer tūghe daer hi seggt. **N**a der menichfoldicheit der bēdruyng myns herte
heft dijn troest mijn ziel verblijt. **O**ch mynent
liche herte. waer omb bistu menige also rechte
mynentlick. **W**aer omb behoeft sich so menige ziel
van di. **W**aer omb verweue sich dijnre so menich
muet. **N**o dat alleen omb oere onschuldige leue
wil. **M**eeent voerwaer. **E**t is daer omb dat si ge
dyncke sullen. **H**ie si syn. **D**oe rechte sundich. **D**oe
gebreklich. **D**oe onberdich si di syn. **D**u mylde
heer. **D**u vry heer. **D**attu di oen so vroelich bides
mid ontbiedest. dat maectti heer an den herte so
rechte groet. **D**attu des mynschelicke queds also
snoettrufich bist. **D**uy sent merck to geuen
dat is di. als ene pennde. **I**nd duy sent doet sin
den is di to vergeue als een sūde. **O** herte dat is
een kēdicheit liue al werdicheit. **L**ieue herte also
gedaen mynsche en kune s nōmar voldancke. **D**er
herte blit m oen na dyne laue. **D**ant na der
schrift. so east di lūcliker. **D**an of si nye m sin

+ sūde

den en berz geuallen: ind laelicke leefde: ind aect
myt voel myne tot dij en hedde **W**at na sūt bernar-
dus leer **E**n syndstu myt an: doe een mynsc
getest heft: mer du sieft ns aen: doe syn wil ns sy
na begiering syns herte **I**nd daer om wie dij af
spreke wilt: die sinde to berzene **I**a aect also men
myt berz: als men myt ogenblich is: die wil dij gro-
ter era berona **D**ie sinde heft dij doch vā den
hemel op ertrich gebracht **A**ls sunte **G**regorius
spreect **E**lich is die sinde: die ons also gemyn den
berde verloesser gebracht heft: die ons tot alre tijt
wil ontfangen **A**ls by beke **W**ille **W**at got is: nen
En moege by oen nimmermeer mystrulle **A**ls
dauid spreect aldus **H**ere sy betulle dij alle die
dyne name betone **W**ant du en hebst sy mye gelate
die dij sueten **W**at ander is: dat sy myt en
kune betone **W**at sinde is: **A**echte sinde leget
alleen daer an: dat een mynsc myt voerbedachten
bescheidene **W**ill: betens ind willens myt consent
ind volbort der wetenheit ind der rede vā gade op
die gebrekelike dyngge sich kiert **I**nd dat suldij al
dus merke ind myt onderscheit verstaen: op dat
ghij daer myt in en verdwelt noch en vloijueit **G**ute
augustin seght **E**n is gheen sinde: sy en sy wil
lichlic gedaen **I**a en is sy myt willich gedaen so en
eest geen sinde: **W**at is aldus to verstaen **E**n
mach geen sinde gescheen: dat en sy myt vrien will ind
volbort der reden **W**il ind consent der reden tot eny-
gen dyngge en mach aect myt gescheen sonder weten-
heit ind voersienicheit: **A**ect doe kort die voersie-
nischeit seken to besen **I**nd dit moegdij prueue ind
merke aldus **W**oencer sich een mynsc auergeest

tot den sunden: mid volbrengt dat dyng myt den
wercken. dat hy kent sinde to wesen ind weder
gueds wil. mid got daer in versmaect. **A**ech boe
kent die tijt is. daer die rede in angebacht ind
verboone wordet. **E**t en mach sonder wetenheit
ind boersienpheit der rede myt geschien. **W**ant
die rede des mynsche all tijt ordelt. dat men
tege got myt duem en sal. **M**er dat onderscheit
daer rechte sinde an leeght. vo bleerlick to verstaen
ind nutter gebete. na der ynwendiger bebegynnen
tot den gebreke. yn opstaen der gedachte. of in
den ynbal: daer die mynsch syns selfs moet gebeel
dich yn en is. na der verster bebeging. **I**nd daer
omb weer dat sake. dat een mynsch also menngen
ynbal heb: als menich ogeblick is. **I**nd die aech also
ongesact ind so rechte boes were. **A**ls dat moegelik
is enige herte to dyncke. of enige tonge to spre
ken: al da wen sy aech were. **D**at weer da creatur
of van gade: ind die mynsch in den ynbal: een gants
yaw of twee stond: of also lang als dure mach een
tijt. **I**nd die rede des mynsche. een stryde daer se
der of tege hebbe. ind een myshage da nature in
alsaker saken is. **A**lso dat sy myt genslick myt
boerdachte muede. ind myt gantse wil daer op en
bliue. **S**o en is gheen doet sinde daer an geschiet
Nis is wat verborges hier in beslate ind dat is dat al
re bekenste dat in deser materie is: ind dat is dit
Woener die ongesacte boese ynbal geschuydt. ind
ene mynsche verbynt: so dat hy belijde myt wat
luste daer op belt. ind syns selfs wat vergyt. so
dat hy sich myt haetelick daer van en kiert. **D**o
wene sy dinn. dat sy sich selue to mael auer gegene

159
hebben. ind myt wil ind bescheidenheit daer op geual
len sijn doet sinde gedaen to hebbe. **I**nd dat en is myt
also. Want na der heiligen leer. so wordt die rede
des mynsche ducht voertome beide myt so gedane yn
gal. ind guede will: ind lang tyt eer. dat die rede
sich rechte bekenande word. **H**er woeneer sijn die
rede sich rechte versynende word. myt gueder
voerdachtichheit. so mach sijn dan duen ind late. guet
of quaet: ind sundige of myt sundige. **I**nd daer
omb en sulle sich die mynsche myt veruere noch
ontien. in alsulcke sake daer enige doetsinde of
sijn der kerste geloue ind scrifte willen gelouen.
Men wil dese rede segge. **H**ed Eva daer me geistlick
die sijn by versteet. all die brucht in de paradijse gete
ind adam myt gete. **I**nd en hed myt geschaedt. **B**ely
kerwijs wat invals die synlichheit heft. sonder gantsen
will der reden. dat en dreeghet myt op doetsuden.
Dat darde dat den schade ducht dat is: dat sijn myt en
kune besyne wat rouwe is. **R**ouwe is een doeghe die
den mynsche sijn sunden afneemt of die myt bescheide
heit is. **P**ute **Bernardus** seggt. **D**at die onbescheide
rouwe myshaget gade. **D**ie quade cayn had aect rou
mer sonder bescheidenheit. **W**ant hy spact aldus:
Mijn boesheit is meerre: dan gades barmhertichheit.
Judas had aect rouwe: mer dat leetbese was onge
oerdent. **A**lso come sommige mynsche. in een onge
oerdent leetbese of rouwe. **S**o dat sijn daer sich selue
myshaep hebbe: ind mystrouwe in gade. ind spreke
in sich selue aldus of des gelijcks. **O**ch wat seld ick
ye gebaven: ind waer om en storue ick myt. ind in der geboere
des gelijcks. **I**nd vertorne got duchtbyl. daer meer
mede. dan myt den suden: **I**nd daer omb so wie

rechte von hebbe wil: die sal hebbe oetmuedicheit
in sich selue. ind een myshage der sunden ind een
gants betrubbe in gade. **W**ant die ewige wysheit
seghe: Mijn kynt. yn dyne lyden en salu di selue
myt versmide: **H**ier di tot gade. hi heelp di ver-
wyne: **W**ant hi is een rechte doersienre der gedachte

Dan alle desen gebreken sal men wete ses punten
1.^m **D**at eerste punt is dit: dat so gedaen mynschen
sijn seer quaet to berichte of to onderwysen. So dat
si nau hier in yemat geloeue wille den si doch ge-
loue solde. Ind sonderling. die oen wat troestelike
segge. den geloeue si myn. dan de ghoeue die oen
ontroestelike dyngge segge. Ind dit komt va den
hertelike wec daer si sonder onderlaet in staen. En
si hebbe dat an sich. dat si oer graue gebreke voel
lynde klage. **D**at en solde si doch myt so wyl
kündich maken. **W**ant wemich is der mynschen
die hier toe garade kunen. Ind doe si daer meer
van spreke. so oer lyde meere is. **S**i solde va
recht wiesse ene bescheide leerre. die dat wach-
hed dit der heiliger schrift: Ind den solde si geloue
sonder allen twyfel. **W**ant got ten yuxte dage
an den leerren dat ondersuecke ind vorderen
wil. ind myt an de mynsche de die quade ynbal
ynkomt: als so woeneer si dat oer daer toe duen ^{gedaen}
als voer is. **D**at ander is: si hebbe voel on-
rechts anpts ind verucernys. **O**en doncke dat
si nimmer recht en kune gebuygete. **N**ech doe gun-
selick si oer vermoege daer toe duen ind hebben
gedaen. **N**ochtat en kringe si nimmer daer van een
rustich hert. Ind dat kuint daer va: dat si
myt en wete wat si schuldich sijn myt onderscheit

to bygete of myet to bygete. Want na der scrift ¹⁶⁰
so is een mynſch allae doetliche ſunde myt onder ^{ſchuldich}
ſcheit to bygete. of hy dat kan geduen. ^{Ind die de}
gelijſche ſunde myt eenre gemeinder bitlegginge ¹⁶⁰
Ind want dan deſe ynball. gheen doetliche ſunde en
is yn der mate ſo voerſcreue is: ſo en darf md der
myet ſo onderſcheidelick ſegge: dan m eenre ge
meinder bitlegginge na eens beſcheidene bygeters
ract: **D**ie diuuel verberret allae daer mede
den brede des herte Ind daer oen hier in omſal
men oen hier m menlich wederſtaen. Wat ſo wo
men oen meer hier m volght md verſengt. ſo die
conſciencie meer verberret wordet md vererret
Dat derde is: **G**ij ſucke m den ſake een wete: daer
men gheen wete m hebbe en mach: **G**ij begeren
to wete. of ſonder doetſunde ſijn. of myet. **D**en
is op extrick gheen mynſch. ſo guet noch ſo ſelich
of ſo wael geleert die wete mach of hy m der ge
nade gaeds of myet: dan va gaeds ſunderling
openbaringe: Ind yd is hier mede genuet
Voeneer een mynſch ſich wael onderſuecht
dat hy dan daer m hebbe een myet weten
Ind aldus komt dat hy wille wete dat onbekant
is: **R**echt of een kynt wete wille of begende
to wete wat een keiſer m ſyne herte hed Ind
daer omſal als een liſtich zieck mynſch ſyne
meiſter md artſeter heft to geloeue. die die
natur des ſicken lett weet dan hy ſelff. **A**lſo
heft aech een geiſtelich mynſch. ene beſchei ^{geiſtelicken}
dene bygeter bet to geloeue dan ſich ſeluen
Dat vierde is. **O**n ſijn ſeer onbeſtuur tegen
gade Ind dat komt gemeentlick va de butere
lyden. **D**an is geſchiet als die ene jongen

Bayl of huyt in een kar spent Ind dan is hi seer
onbestuer: eer hi verbonde ind vermiedet wordet
ind aech wat mager wordet ind dan vernemint
dat nyet beter en mach wese so let hi syne muet
syncken ind begynt sechtelick to geberen Also ge-
schuyde desen mynsche: also lang als hi noch een
lechte daer tegen hebbe: ind hi sich nyet en buigen
onder den wil gacde: so geschuyde oen seer wele ind
dat muete hi vo lyden: bis dat die barmhartige got
aensiende wordet myt genade: oere arbeit ind ver-
duldicheit. Ind hi weet dat oen nut is. dat hi hi dan
daer va ontvande Ind daer om en behoert nyet meer
daer toe: dan hi sich blout ind oetmuedelick in dat hede
stelle ind geue sich mynentlick daer toe: so lang als
got dat van oen wil gelede hebbe Ind begere ver-
duldichlick van gode sijn goetlike hulpe. ind aech
dat gebat der gueder luyde

^{6^m} **D**at vyfte is
Dat dese mynsche wille to voel lustere naden
ynspreke des diucls. ind wille sijn inspreke ant-
worde ind wederstaen. myt der bestheidenheit ind rede
ind wille daer tegen disputiere: Ind hier voer solden
hi sich huede als voer den doet Want myt den
wederstaen syncke hi daer in sonder hulp Ind daer
omb also geryng als dat valsche ynspreke de geis-
telicke oere wordet yngeruynt: so sal sich een myn-
sche to hant sonder all wederstrijde kiere op dat
oen dat naeste is dat hi sien of hoere of wete mach
Recht of hi tot sich spreke wold: Heb dijn ynspreke
by di selue: yd en gheet my nyet an: Du bist aech
to quact. dat ick di hier op antworde wil: Niet dat
geschuyde eigentlick sonder alle wijuel: Hoe een
mynsch sijnre myn achte: Hoe hi daer eer va komt
ind eer verloest wordet Ind dat sal die mynsche so

161
 lang duen: bis dat hy ene volkomene achter daer
 af geluynt. **I**nd dese rede en kan nyemant wael
 verstaen: dan die gheen die aldusdanghe lyden ge-
 buelt ind besocht heeft. **E**n dat seste is: woe die
 tijt hogher ind heiliger is: ind die mynscly sich dan
 lieuer to gode kieren: woe dan dat hy de meerre is
 also dat hy myt een Pater noster of een Aue ma-
ria mach sedich spreke: sonder sulcke ynbal. **E**n
 come sy dan in ene omuet: ind late van de gebede
 ind spreke tot hem selue in deser manere. **W**at
 waenstu dat dy dit gebet helpt: dat aldus ontrent
 wordet: hier an duen sy onrecht die aldus dyncken
 ind also wille sy de diuel gensluct volge: die myt
 anders en suect: dan hy de mynscly seer vererre
 mach ind oan hyndere mach: an geistelicker ofenpge
Ind sy en wete myt: dat oer gebet myt al de ynbal
 len die oen leet syn so rechte wael smaeckt ind so ge-
 neem is voer de oge guede. **W**ant sicut Gregorius
 segt. **D**at mynsclyche gemuede: komt ducht in
 alsulcke lyde: dat sich een mynscly myt geholpe en
 kan. **E**ner tege wordicheit leides ind lydens ind
 ynbal ind wedermoedicheit: ruede voer gode ind
 bidde mynentlick voer de mynscly. **I**nd die bitter-
 heit oers lydens: wordet syne oge dar barmherticheit
 gekiert in een lustich gebet: dat puerre ind onbe-
 ulecker is: ind is aack verdienstlicker. **I**nd daer **D**an dat gebet
 omb en sal gheen guet mynscly: enych guetberck
 noch berck gancet noch ofenpge noch gebet
 achter laten: **W**at dat is dan boese gheest sonder
 ling tege. **W**ant wat de mynscly an luter-
 heit des gebedes af geet: dat komt oen weder
 to bate: omb die wedermoedicheit des lydens
Ind daer omb ceft seer geneen voer de oge guede

Recht als een sieck mynsc̃ die kōmerlick spreect
daer hoert me nāulber na: dan na ene geson-
den starcke mynsc̃. **E**ynt dat yd n̄b alsoe
belbyst is in der heiliger scrift dat an dese sake
gheen sūde en leeght. so is een brage. **W**aer
omb die barmhartige got: die rechtē **W**aer h̄de
verhengt auer so gedaen mynsc̃: die des met
en hebbe an konst of an leermge. sich hier van
to verlichte. **I**nd in sijn waer in den waen: dat dat
alleen kōmt vā oere schulden. **I**nd dat en is also
nyet. **W**ant menich mynsc̃ wōrdt gwaerlick hier
in besucht vīd aect gelbest heft: dat al daegh sijn ^{son}
ind in der heiliger scrift vōnde. **W**eer aect die h̄de
ene mynsc̃ an kōme na sijn waen of na der waer-
heit vā sijn schulden: **S**o sold die mynsc̃ vā recht
got mynentliker lief hebbe ind myne ind dancke
ind laue got daer van. **W**ant onder alle andere
dyngē. na der scrift so is dit een groet myne teken
van gade: dat h̄ hier die sūde: myt so gedaenre
w̄ns des lydens duet de mynsc̃ buete ind betoven
Her waer omb dat got myt aldus dāngē h̄de. somy-
ge mynsc̃ meer dāyngt dan myt andere dyngen
dat is verborge in sijnre almēchtichheit. **D**at w̄n
aldus verstaen. **W**ant got alre mynsc̃ h̄ert ind
gemuēt ind w̄ns. yndendich ind v̄tendich alre
best bekent ind weet. **I**nd een getrū artfeter ind een
getrū vader is. **I**nd v̄ueget ene ygelicke toe: dat
sijn best is. **M**o mocht men licht brage: **W**at guets
in desen dyngē in aech ligge. **D**es antwōrd is
na deser scrift ind spreec̃. **D**at de mynsc̃en
groet onsp̄belick guet ^{hier} in leeght. **D**at een is
Vd sijn somyge mynsc̃ die vā nature houerdich
sijn: die en mochte n̄mer bet verborgentliker

162
geuecht werde tot oetmuedicheit: die daer is een
begyn alre doeghden: sy en sullen niet meynen: al
sijn die ynnig onreyn. dat daer omb die sunden
aect also sijn. **N**een: sy en sijn niet also. **W**at een
mynsch mocht doerliker ind selicker sundige in ene voer gode
enige waelbenalle sijn selvs: dan of die alreboeste + in hem
ynball d'uyfentwerf weer geschiet. **I**nd dat geschiede
an haer den hoghsten engel. die viel omb wael be
uallen sijn selvs. die nochtant alsulck ynnig nye en
kryge. **I**nd also geschiedt noch sommige mynsche als sy
sich selue niet en bekene. ind houerdige gedachte hebbe
die werde sich selue in de lieden bekennende. **I**nd die to boe
ren ander mynschen verordelt ind berichte ind versma
de. den d'incte nu dat sy bilick va den liede verordelt
ind versmaet solde werden. **W**ant wat mach de myn
sche nutter wesen. of ene naerre wech make tot gode
dan die. daer dat menlic wordt begelborpen. **D**ie om
mogelick dat een oetmuedich mynsch verlane sold bliue
Ind daer omb so solde so gedaen mynsche na der scrift
ind na der waerheit. op oer knien valle ind solde die
omtelicke liede auargelcke ind mynentlick gode des danc
ken. **W**ant sy daer mede tot so edelre doeghden moege
come. **D**at self liede neemt sy vander hellen. ind
sat sy in dat hemelrick: ind behuadt de mynschen
voer vallen ind voel ander funde. **W**ant niet den
liede so kryge sy also veel to d'ien. dat sy alre ander
vdelheit vergete. **I**nd dat is oen edel ind niet. ind sijn
aect to wyliger ind geringar tot allen doeghden. **W**at
den mynsche is also rechte we daer mede: dat sy alle
wege suecte niet ernst. daer oen dat liede mocht afge
name werden. dat oen al wege omogelick d'incte to
geschien. **D**ieck so let sy got doch d'uct so staen/bis na
versamenynge voel gueder wercke op dat die mynsch

wordt een var vol alre doeghden **Als** mercht hoe recht
te mynentlick die ewige Wijsheit al dinge kan ordyne
ren: so dat die mynsche in dese lyde bestende: ducht wa
nen dat sij groet verlust daer an hebbe: dat oen got tot
also grote onberid selicheit liert **Ind** yd vermynnet
aect oer begheyr: ind brengt oen groet loen: **Sij** meyn
den dat sij boess sijn: ind sijn nochtan guet **Sij** meynen
aect dat sij grote sunder sijn: ind sijn nochtan voer gade
grote merteler **Want** yd duet dusent werf meer hoe
al tyt gemartelt to werde: dan myt ene slage dat hoeft
to verliesen **Ind** op dat ick die kort so is na der seluist
daer een groet mynentlike smeteliker genade ind gro
ter heymelichheit: die oen daer na comede is **Ind** hier
omb stille **Wij** vroemelick lyden: **Want** na der bitterheit
komt een ewige selicheit **Als** dat eens geschieden **Dat**
was een jonfrou in ene kloester die had deser lyde een
doe sij doe gestorue was: quam sij to hant weder ind sprack
dat alsulck lyde als sij op ertrick had dat weer oer beghe
yr gelust ind weer sonder enich myddel wa gade
in dat ewige leue ontfangen **Daer** onss alle brenge
muet die mynre der reynheit: die geuer der selicheit
ind die troester in der gelatenheit **Ihesus Christus** ~~denen~~